

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Ζ'.
ΑΡΙΘ. 76

Ἐν Πειραιεὶ Ἀπρίλιος
1891

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. Π. ΚΡΕΜΟΥ

ΕΞΟΔΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ οὐκ ὀλίγοι τῶν Αἰγυπτίων εὗρισκον οἰκτρὸν θάνατον. Ἐθεάθησαν γυναῖκες διώκουσαι Ἄραθας κρατοῦσαι λογχοφόρα ὄπλα καὶ ἄλλαι ζίφη, δι' ὧν ἐφόνευον αὐτούς ὡς ἀμαζόνες.

Γυνή τις εὐειδῆς νεόνυμφος ἰδοῦσα τὸν ἑαυτῆς νυμφίον σφαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ φονέως· ἀλλ' ἐξορμήσασα πρὸς τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας, ἐν ᾧ τοῦ φονέως εἶχετο ἀπρίξ ἐκ τοῦ ἐνδύματος, ἐκρημνίσθη σὺν ἐκείνῳ, καὶ οὗτος μὲν εὗρεν ἀμέσως τὸν θάνατον, αὕτη δὲ κειμένη τοῦ ποδὸς θραυσθέντος καὶ τῆς κεφαλῆς καιρίως τετρωμένης ἀπέθανε λογχευθεῖσα ὑπὸ ἄλλου Αἰγυπτίου. Ἐνῶ τοιαῦτα τραγικὰ πολλὰ ἐγίνοντο ἐν τῷ Μεσολογγίῳ μεταξύ τῶν βαρβάρων καὶ τῶν γυναικῶν, ἄλλα στίφη ἐκείνων ἐφόρμων πρὸς τὴν ἀποθήκην τῶν ὑλικῶν τοῦ πολέμου. Ἐκεῖ ὁ Χρῆστος Καψάλης—ψάλλων νεκρωσίμους ὕμνους καὶ συχνάκις ἐκφωνῶν μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν γερόντων καὶ ἀσθενῶν καὶ τῶν ὅσα παιδιά καὶ γυναῖκες εἶχον ἐκεῖ μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἐξοδὸν ἐπάνοδοσιν καταφύγη τό: «Μνήσθητί μου κύριε»—ἴστατο παρὰ τὴν θήκην πυρίτιδος, ἐνῶ οἱ βάρβαροι ὡς μαινόμενοι ἐφόρμων, διαδοθέντος ὑπὸ τινῶν τῶν αἰχμαλώτων ὅτι ἐκεῖ δῆθεν ἦσαν ἐναποκείμενα πάντα τὰ κειμήλια τῶν Μεσολογγιῶν καὶ τὰ κοσμήματα τῶν μαχη-

τῶν,—καὶ διεγωνίζοντο τίς πρῶτος νὰ εἰσέλθῃ· αἱ δὲ θύραι ἐνδοθεν ἦσαν ἐζυγωμέναι. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ μὲν διερρήγνυσαν τὰς τοῦ ἀνωγείου θύρας καὶ ἐν συναθισμῷ εἰσῆρχοντο, οἱ δὲ ἀνέβαινον ἐπὶ τῆς στέγης, οἱ δὲ κατεγίνοντο νὰ ἐκβιάσῃ τὰς θύρας τοῦ ὑπογείου, ἐν ᾧ ἦσαν οἱ περὶ τὸν Καψάλην, τότ' ἐκ δεινῆς ἐκπυρσοκροτήσεως διεσείσθη ἡ γῆ καὶ συνεταράχθη ἡ θάλασσα καὶ προσέκλυσε τινὰς τῶν παρακειμένων ἐν τῇ ἀκτῇ οἰκιῶν καὶ ἠδῶν καὶ ἀνετινάχθησαν εἰς τὸν ἀέρα λίθοι τε καὶ κέραμοι, ὄπλα τε καὶ πτώματα ἀναμιξ βαρβάρων τε καὶ Ἑλλήνων. Δισχίλιοι ἐχθροὶ κατεκερματίσθησαν κατὰ τὴν ἐκρηξιν ταύτην. Τηλικούτος κρότος ἐγένετο, ὥστε καὶ αὐτοῖς τοῖς ἥρωσι τῆς φρουρᾶς ἀγωνιζομένοις τῇ ὄρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῷ ἐχθρικῷ στρατοπέδῳ ὅπως διανοίξῃ τὴν ὁδὸν προὔξενησε φρίκην ὑπολαβοῦσιν ὅτι ἐκεῖ ἐγγὺς αὐτῶν ἐγένετο ἡ ἐκπυρσοκρότησις. Πρὸ δὲ τῆς ἐκρήξεως ταύτης, καθ' ἣν ὤραν οἱ ἐχθροὶ εἰσῶρμων εἰς τὴν πόλιν, ἐκπυρσοκρότησις—καὶ αὕτη ἦν ἡ πρώτη—ἐγένετο παρὰ τὸ τεῖχος προελθοῦσα ἐκ τῆς ἀναφλέξεως θήκης φυτιγγίων, ἣν ἀνῆψεν ὁ ἀνδρεῖος καὶ φιλόπατρις ἀρχιερεὺς ὁ Ρογῶν Ἰωσήφ, ὅπως ἀποθάνῃ τὸν διὰ πυρὸς θάνατον· ἀλλὰ μὴ τυχὸν τοῦ ποθομένου ἀπεκεφαλίσθη αἰτησάμενος τοῦτο παρ' Ἑλλήνων στρατιώτου ἵνα μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν.—Ἄλλη δὲ τις ἐκρηξίς ὑπόνομου παρὰ τὸν προμαχώνα τοῦ Μπότσαρη ἀναφθεῖσα ὑπὸ γέροντος πρὸς τοῦτο ἐκεῖ προσεδρεύοντος ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἄδην πολλοὺς Ἑλληνας τε καὶ Αἰγυπτίους Μαμελοῦκους. Τελευταία δ' ἐκρηξίς (14 Ἀπριλίου 1826) ἐν τῷ πυργίσκῳ τοῦ ἀνεμομύλου ἀνετίναξε τοὺς τ' ἐν αὐτῷ μέχρις ἐσχάτων ἀγωνισθέντας ἥρωας ἐκ τῶν τῆς φρουρᾶς καὶ τοὺς πολιορκούντας αὐτοὺς ἐχθροὺς. Τοιαῦται θανατικὰ σκηναὶ ἐγίνοντο

τὴν ἰδέαν ἐκείνην οἱ ἀπαγωγεῖς τοῦ διότι ἡ ἀμαξία ἔλαβε πάλιν τὴν πορείαν τῆς.

Διήλθον τὴν γέφυραν καὶ μετ' ὀλίγον ὅλη ἐκείνη ἡ στρατιωτικὴ πομπὴ ἐστάθη πρὸ τινων ὑψηλῶν, ἀγρίων, ὄγκωδων τειχῶν. Ἐκεῖ ἠνεώχθη βροντερῶς βαρεῖα τις ὑψηλὴ σιδηρᾶ θύρα, εἰσῆλθον δ' ἐντὸς αὐτῆς πάντες. Μετὰ μίαν περίπου ὥραν ἡ θύρα ἠνεώχθη καὶ πάλιν, ὅτε ἐξῆλθεν ἡ πομπή. Ἦσαν πάντες, ἐκτὸς τοῦ σιδηροδραμίου. Ἐγκατέλιπον βεβαίως αὐτὸν ἐν τινι τῶν εἰρκτῶν τοῦ ἀρχαίου Βυζαντίου.

Αἱ εἰρκταὶ ἐκείναι κτίρια ὄντα τῶν Γιανιτζήρων εἶνε αἱ χειρότεροι εἰρκταὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἴσως δὲ καὶ τοῦ κόσμου ὅλου. Πέριξ καὶ ἀνωθεν τοῖχοι καὶ θόλοι γυμνοί, ἔδαφος ὑπὸ τοὺς πόδας ἐκ χύματος ἀντὶ σκνίδων, τὸ ὅπουον χρησιμεύει εἰς τοὺς καταδικαζομένους νὰ ζήσωσιν ἐκεῖ καὶ ὡς κλίνη, σκότος δὲ πυκνότερον καὶ ἀτμόσφαιρα παγεροτάτη. Ψυχὸς δὲ δριμύτατον οὐ μόνον τὸν χειμῶνα ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ θέρος ἕνεκα τῆς ὑπογειότητος, καὶ τῆς ὑγρασίας. Ἐγνώριζε καλλίστα ἤδη εἰς ποίας εἰρκτὰς ἐρρίφθη οὗτος. Εἶχεν ἀπελπισθῆ πλεον ἐκεῖ περὶ ἐλευθερίας καὶ ἐφθίετο ἀναλογιζόμενος τὴν ἀπροσάτευτον μένουσαν σεβαστὴν αὐτοῦ μητέρα, ἧς μονογενὴς υἱὸς ἦτον. Ἀλλ' ἐν μέσῳ ὄλων τούτων παρατηρεῖτο ἐνίοτε ν' ἀνατέλλῃ ἐπὶ τῶν μεμαραμένων χειλέων του εὐελπί τι μειδίαμα. Διότι ἐγνώριζεν ἐπίσης ὅτι εὐρίσκειται τοῦλάχιστον ἤδη πλησίον τοῦ περιπύστου ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, πλησίον τοῦ ἐξισλαμισθέντος φεῦ! ἐκείνου χριστιανικοῦ ναοῦ, πρὸς ὃν στρέφονται τὰ βλέμματα καὶ οἱ χρυσοὶ πόθοι ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρὸς ὃν καὶ αὐτὸς στρεφόμενος πρῶταν καὶ ἐσπέρας προσήγετο, ἐξακτούμενος τὴν θεῖαν βοήθειαν, καὶ . . . . ἐλπίζων.

Ἡ φλογερὰ πίστις του καὶ ἡ ἀθήα του προσευχὴ δὲν ἐματαιώθησαν. Ἡ θεῖα Πρόνοια τῷ ἀπέστειλε καὶ ἐκεῖ παρηγορίαν. Εὐρέθη ἐν τῇ γειτονικῇ εἰρκτῇ νέος ἐπιτηδεύτατος, ὅστις ἐκ πρώτης ἀμέσως ἀφετηρίας ἀπεδείχθη θεοσεβῆς χριστιανὸς καὶ ἀκραϊφνῆς Ἕλληνας, ἵνα τὸν συνομιλῇ δι' ἐπιστολῶν καὶ ἐκεῖ καὶ τὸν διευκολόνῃ εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐξω φίλων του συνενοήσεις. Ὁ δὲ καθειργμένος δὲν ἐδίστασεν ἐξ ἀρχῆς νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν πίστιν. Διότι ὁ καλὸς οὗτος νέος δὲν ἦτο οὐδόλως ὅμοιος τῷ ἐν ταῖς εἰρκταῖς τοῦ Γαλατᾶ — Σεραγίου.

Ἐκεῖνος ἦτο . . . . προδότης.

Ἐνταῦθα, ἐν ταῖς εἰρκταῖς τοῦ παλαιοῦ Βυζαντίου, ἐρωτήσας δι' ἐπιστολῆς ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐκεῖνος εἶχε φυλακισθῆ ἐκεῖ ἐπὶ . . . . προδοσίᾳ. Εἶχε συκοφαντίσει εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν δύο νεαρῶν Σλαβούων ἐπὶ κибδηλοποιῆ. Ἡ δὲ Κυβέρνησις συλλαβοῦσα τούτους δὲν ἠμέλησε νὰ συγκαταριθμίσῃ μετ' αὐτῶν καὶ ἐκεῖνον, ὡς γνώστην τοῦ ἐγκλήματος. Οὕτως ἐρ-

ρίφθη μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν ἰδιαιτέροις εἰρκταῖς, εἰς τὸ Γαλατᾶ — Σεραγίου.

Ἡ εἰδησις αὕτη ἔδωσε εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ δικαιώσῃ τὰς περὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου ὑπονοίας του μεθ' ὅλα τὰ εὐγενῆ χαρακτηριστικά του, μεθ' ὅλην τὴν γενναιότητα τῶν ὀφθαλμῶν του, ἣν ἤδη εὕρισκε μεστὴν πονηρίας . . . καὶ τὸ πονηρότατον ἐκεῖνο μειδίαμα του. Ἀναλογίζεται δὲ συγχρόνως καὶ τὰς ἐπιτετηθευμένας προφυλάξεις του, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν μεγάλην ἐκείνην μίξ τῶν ἡμερῶν θλίψιν του καὶ τὸ καθ' ἑαυτοῦ μίσος του, ὅπερ προέβαινε μέχρις ἀποφάσεως αὐτοκτονίας, καὶ μετὰ πεποιθήσεως πλέον ἤδη ἐπανελάμβανε τοὺς ἀπιστεύτους τότε λόγους του ἐκείνους:

— Εἶτε αὐτοπροαιρέτως διανοήθη ὁ ἀθλιος δι' ἐγχειρίσεων ἐπιστολῶν μου εἰς τοὺς Τούρκους, εἶτε οἱ Τούρκοι αὐτοὶ γνωρίζοντες τὸν αἰσχρὸν χαρακτήρα του ἔθηκαν ἐξέπιτηδες αὐτὸν νὰ συλλάβῃ ἐπιστολάς μου, ὑποσχεθέντες αὐτῷ ἐλευθερίαν, ἀδιάφορον ἦτο προδότης! Αἱ τέσσαρες ἐπιστολαὶ μου, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἔπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Τούρκων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐξήρουν, φαίνεται, τὰ περιεχόμενα αὐτῶν εἰς τοὺς καταχθονίους σκοπούς των, ἠρνήθησαν τότε εἰς τὸν προδότην τὴν ἐλευθερίαν του. Καὶ τούτου ἕνεκα, αὐτὸς ἀναλογιζόμενος τὸ ἐγκλήμα του καὶ βλέπων ματαιουμένην τὴν περὶ ἐλευθερίας του ὑπόσχεσιν τῶν Τούρκων, περιῆλθεν εἰς τὴν μεταμέλειαν ἐπηρεασθεὶς ἴσως πολὺ καὶ ἐκ τῶν λόγων μου ἐκείνων, ὅτι τοὺς προδότης οὐτε οἱ σκώληκες δὲν τοὺς τρώγουν. Τυπτόμενος δὲ ὁ βδελυρὸς ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς του κατήνησεν τότε νὰ μισήσῃ τὴν ζωὴν του καὶ νὰ προτιμήσῃ τὴν αὐτοκτονίαν.

Καθ' ὀλοκλήριαν δὲ ἐκυρώθη ἡ πεποιθήσις τῶν λόγων του τούτων, ὅτε μετὰ τινὰς ἡμέρας διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτηδεύτατος μέσου ἔμαθεν ὅτι οἱ Τούρκοι ἀκολούθως ἠλευθέρωσαν αὐτόν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν των βεβαίως.

Ἀλλ' ἔμαθε συγχρόνως καὶ τὸ ἐξῆς λυπηρότατον, ὅσον καὶ ἐνδικητικόν! Ἐμαθεν ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐνφ' συνουθίμῃ μετὰ τινων φίλων του, — αἵτινες πιθανὸν νὰ ἦσαν καὶ ὄργανα τῶν ὀθωμανικῶν ἀρχῶν ἐπὶ σκοπῷ μετημφισμένα, — ἔν τινι οἶνοπωλείῳ τῆς πόλεως, ἦλθεν εἰς θέσιν διατελῶν ἐν οἰκτρᾷ κρεπάλῃ, νὰ ὑβρίσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Σουλτάνου. Συλληφθεὶς δ' ἀμέσως, ἐρρίφθη ἰσοβίως πλέον εἰς τὰς εἰρκτὰς ἐνφ' οἱ ὑπ' αὐτοῦ συκοφαντηθέντες ἐξορίσθησαν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἡ δὲ δυστυχὴς οικογένειά του, πτωχὴ καὶ ἄλεινοτάτη, ἐσύρετο ἀπροσάτευτος εἰς τὰς ῥύμας τῆς Κωνσταντινουπόλεως τείνουσα τὴν χεῖρα εἰς ἐπακτεῖαν, καὶ κινούσα παρὰ πᾶσι τὸν οἶκτον καὶ τὸν ἔλεον.

Τοιοῦτον τέλος ἔλαβεν ὁ προδότης, ὅστις ἦτο χριστιανὸς ὀρθόδοξος, καταγόμενος ἐκ Γεωργίας τοῦ Καυκάσου καὶ ὠνομάζετο Σέργιος.

Ὁ δ' εἰς τὰς εἰρκτὰς τοῦ ἀρχαίου Βυζαντίου ἀπαχθεὶς, ἀκολούθως μετὰ ἑκατὸν πενήτηκοντα πέντε περίπου ὄλων ἡμερῶν καθειρξίν ἀνευ σχεδὸν τροφῆς καὶ ἀνευ ὕπνου ἐν

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΛΟΥΠΕ

Ὁ μεγαλοφύεστερος καλλιτέχνης τῶν ἡμερῶν μας.

σετο βαθυκύανος και έτεροχρωών μετά σαπφειρών διαχρώσεων ο όρμος των Άγγέλων από της Αντίβ μέχρι του άκρωτηρίου Σαίντ-Όσπίς.

Ο Μίλλερ παρετήρησεν ότι ή κοσμοπολίτις αυτή κοινωιά διηρείτο εις δύο κατηγορίας: εις άληθώς νέους και εις προσπαθούντας να φανώσι νέοι. Έν τώ μέσω της φύσεως ταύτης εις ήν ο χειμών εινε όλως άγνωστος πάντες βασανίζονται υπό της ανάγκης να μη φαίνονται ότι έγήρασαν.

Ο Στέφανος Μίλλερ έζητει την άγνωστον του δια του βλέμματος μεταξύ των όμίλων των νεανίδων, ότε αίφνης έσκέφθη ότι από της τελευταίας συναντήσεώς των παρήλθεν ύλόκληρος είκοσιπενταετία και ότι νυν θα κατετάσεται εις την κατηγορίαν εκείνων Αιτινες παλαιούσι κατά το μάλλον ή ήττον έπιτυχώς κατά του γήρατος.

Η σκέψις αυτή τον έψύχρανε και τον κατέστησε σύννον.

Καθ' ήν στιγμήν άνελογίζετο πάντα ταύτα παρετήρησε μακρόθεν κυρίαν τινα, ής ή κοίμη περιβολή και το νεανικόν βάδισμα προσείλιεσαν τή προσοχήν του.

Η κυρία καιτό φέρουσα βαρεια χειμερινά ένδυματα έφαινετο λεπτοφυής, εύκίνητος και θελκτικωτάτη. Παρετήρει δεξιόθεν και άριστερόθεν ώς ει και αυτή έπίσης έζητει τινα. Φθάσα είκοσι βήματα πρό αυτού μετεστράφη ο Μίλλερ άνεγνωρίσεν έν τη άγνωστή τα λεπτά εκείνα χαρακτηριστικά, άτινα τοσοούτον άλλοτε έθαύμασεν.

Ητο πράγματι ή αρχαία μαθήτριά του της όδου Όμάλ, έν τη λευκή δε περιβολή της και υπό το θαμβόν φως του έκ τριχάπτων άλεξηλίου της έφαινετο έπίσης ώραία ώς και άλλοτε.

Έπί τινα λεπτά έπίστευσε ότι άνεγεννήθη και ή καρδιά του ήρξατο πάλλουσα ώς ει εισήρχετο έν τώ πολυτελεί σπουδαστηρίω της μαθητριάς του.

Διηθύνθη πρός αυτήν, τήν έχαίρετσε και είπε το όνομα του ή λευχείμων κυρία ύπεμειδίασε και τείνουσα την χείρα της:

— Λοιπόν, με άνεγνωρίσατε; ήρώτησε.

— Και βεβαίως!

Και συγχρόνως τήν προσέβλεψε μετά μείζονος προσοχής.

Εύρίσκοντο άκριθώς μέσω ήλιαυγού; διαθρόμου του κήπου. Ο Στέφανος υπό το ήπλετον φως έζητασε λεπτομερέστερον το λεπτυνθέν σώμα της μαθητριάς του, τάς υπό του βόα άτελώς καλυπτομένας ρυτίδας του λαϊμού της, τά ρικνωθέντα χείλη της, τά εξέχοντα του προσώπου όστα και τά ύπερυθρα βλέφαρά της. Η κύκνοις λευκότης της περιβολής και ή έπί της όσφύς της έξ ίων άνθοδέσμη καθίστων καταφανεστέραν τήν αντίθεσιν ταύτην του σκληρού των έτών μαρασμού και της άλλωίσεως της παρωχημένης καλλονής της.

— Έμαράνθη περισσότερον παρ' όσον έφανταζόμην! έσκέπτετο ο Στέφανος.

Έπηκολούθησεν όδυνηρά στιγμή σιγής καθ' ήν ίσως και ή Ίουλία έσκέπτετο το αύτο δια τον Στέφανον: είτα, ο ζωγράφος προσέφερεν εύγενώς τον βραχιονά του εις τήν αρχαίαν του μαθήτριά και ήρχισαν βαδίζοντες μόνοι άνά τους συσκίους του κήπου διαθρόμους. Συνωμίλησαν κατ' αρχάς περί της διασκεδάσεως και της τύχης, ήτις τοσοούτον άπρόοπτος τους συνήωσε. Τώ έζήγησε πώς μετέβαλεν όνομα μετά τον θάνατον του πρώτου συζύγου της, συνήλθεν εις δεύτερον γάμον μετά τινος Ιταλου κόμητος, όστις τήν κατέστησε δυστυχιστάτην και από του όποιου διεζεύχθη. Διέτριβεν έν Κάννας χάριν της υγείας της και εύρίσκετο νυν έκ τυχαίας συμπτώσεως έν Νικαία.

— Άλλά σεις; προσέθηκε, ως ήμιλήσωμεν περί ύμών... Παρηκολούθησα μετά ζωηρού ένδιαφέροντος πάσας τάς προόδους σας και ύπερηφανεύομαι διότι υπήρξα και έγώ μία έκ των μαθητριών σας... Τώρα είστε διάσημος καλλιτέχνης.

— Ναί, αλλά τί με ώφελούν όλ' αυτά, απήντησε μετά μειδιάματος πλήρους άπογοητεύσεως, άφ' ου πλέον είμαι γέρον. Ευχαρίστως έθυσίαζα τήν δόξαν μου εάν ήτο δυνατόν να γείνω παλιν είκοσι πέντε έτών νέος!

— Α!... βεβαίως!... Η νεότης!... Η νεότης εινε το καλλίτερον παντων των έν τώ κόσμω, απήντησε στεναζάσα και προσβλέψασα μετά έπιφθόνου βλέμματος νεαρής τινος Ρωσίδας και Άμερικανίδας, ατινες έπαιζον «lawn-tennis».

— Όταν τις κατοική εις τοιαύτην χώραν, επανέλαθεν ο Στέφανος, πρέπει να εινε πάντοτε νέος, δια να μη φαίνεται ως αντίφασις πρός τήν περιβάλλουσαν αύτον φύσιν... Παρητηρήσατε πόσον εινε θαυμάσια τα περίξ!

Και δια γραφικής χειρονομίας τή έδεικνυε τους λόφους του Σαιν-Φιλίπ, της Καραδασέλ και της Σιμιέ, γλοοβαφείς και πληρεις οικιών, τά περίξ ισστεφ ήρη και τήν βαθυκύανον θαλασσαν, ήν τήδε κακείσε διέσχίζον έλαφρά τινα πλοίαρια. Ο ήλιος, κλίνων πρός τήν δύσιν του, έριπτεν επί του άλσημονήτου εκείνου τοπίου, τήν μαγίαν του αιωνίως θαλπερού φωτός του. Η άτμόσφαιρα ήτο πλήρης άρωματικών άποπνοιών. Υπό τινα παχύφυλλον σκιαδα οι μανδολινισταί έπαιζον τήν «Santa Lucia»

— Δέν σας ένθυμίζει τίποτε ο ήχος αυτός; ήρώτησεν ή κόμησσα έν φ' επί των χειλέων της επλανάτο μειδιάμα, όπερ έφαινετο ότι ήτο άνταύγια παρωχημένης εποχής.

— Βεβαίως, απήντησεν ο Μίλλερ, μου ένθυμίζει μίαν των εύτυχεστέρων στιγμών της νεότητός μου, έσπέραν τινα κατά τήν όποιαν μετά το μάθημα με έκρατήσατε δια να συμπρωγωμεν. Ο σύζυγός σας είχεν εξέλθη και εμείναμεν μόνοι έν τη πλήρει άνθων αίθούσῃ σας. Ηρχήσατε να παίζετε επί του κλειδοκυμβαλου σας διάφορα Ιταλικά άσματα. Έν φ' επάιζατε έπεσεν ο κεφαλόδεσμός σας ή πλουσία και ξανθή κόμη σας διεγύθη επί των ώμων, νομίζω δε ότι βλέπω ακόμη τήν χείρα σας συνχούσαν και συστρέφουσαν τήν χρυσήν εκεί-

νην κόμην... Δέν ύποπτεύεσθε τίποτε άλλ' έγώ σας ήγάπων παραφόρως, όλίγον δ' έλειψε εκείνην τήν έσπέραν γονυκλινης να σας εξομολογηθώ τον έρωτά μου...

Μειδιάμα εύχαριστήσεως επήνησεν επί των χειλέων και ανέλαμψεν εις τους όφθαλμούς της Ίουλίας.

— Το ένόησα ότι με ήγαπάτε αι γυναίκες μαντεύουσιν εύκόλως τα τοιαύτα: εάν δε κατά τήν αξιωμανημόνευτον εκείνην έσπέραν έφαινεσθε κάπως τολμηρότερος... διότι και έγώ έπίσης ήσθανόμην τήν καρδίαν μου πλήρη έρωτος και συμπαιθείας δι' ύμας... Σήμερον ότε παρήλθεν άνεπιστρεπτει ή νεότης μου δύναμαι να σας το όμολογήσω!

Έρῶθημα αιδούς εκάλυψε τάς ισχνάς της κομήσεως παρειάς: έφαινετο ως δια μαγικής βάρδου μεταμορφωθείσα και ο Στέφανος τήν παρετήρει άφρονος.

Έπί τινος στιγμάς διετέλει υπό το κράτος της μέθης του παρωχημένου έρωτος ως μεθύομεν ενίοτε υπό του έλαφρού άρώματος άνθοδέσμης εκ μακρανθέντων ίων ταυτόχρονως κατελήφθη υπό της θλίψεως των πραγμάτων, άτινα ήδύνατο να πραγματοποιηθώσι, άτινα εμείναν άπραγματοποιητα και άτινα ουδέποτε μέλλουσι να πραγματοποιηθώσιν.

— Α! κυρία μου, έψιθύρισεν πνιγόμενος υπό της θλίψεως, ή καρδιά ουδέποτε γηράσκει, ή καλλονή μένει πάντοτε νέα, αισθάνομαι δε ότι ο νεανικός μου έρωσ δέν έσβέσθη!...

Η Ίουλία έμενεν άφρονος: έν φ' ώμίλει ο Στέφανος έδάκρυε και παρετήρει τήν βαθυκύανον θαλασσαν, ήν διέσχίζον έλαφρά τινα πλοίαρια: διέκοψεν άποτόμως τον ζωγράφον θέτουσα επί του βραχιονός του τήν κοίμην και άσθενή χείρα της:

— Όχι, φιλε μου, επανέλαβε κινούσα τήν κεφαλήν, όχι... εις ήν ήλικίαν έφθάσαμεν άμφότεροι μάς επιτρέπεται μόνον δια των αναμνήσεων να ζώμεν.

Και τώ ύπέδειξε τάς νεανιδας, ατινες εξηκολούθον παίζουσαι «lawn-tennis»

— Εις αυτάς μόνον, εξηκολούθησε στεναζάσα, επιτρέπεται να όμιλώσι περί έρωτος και να πιστεύωσι. Ας μη καταστρέψωμεν τήν εύχαρίστησιν και το θέλητρον της ήμέρας αύτης: και τώρα άφ' ου εξεμυστηρέυθημεν τ' άμοιβαία αισθήματά μας, όδηγήσατέ με μέχρι της άμαξης μου... Εινε ώρα ν' άποσυρθώ.

Και τή προσέφερεν εκ νέου τον βραχιονά του. Άφρονι διηλθον τάς ήδη εκκενουμένας αίθούσας, και, ότε ή άμαξα έφθασε μέχρι των βαθμιδών του προθύρου, ή Ίουλία έστράφη πρός τον Μίλλερ. Τον προσέβλεψεν επί μακρόν, περιπαθώς, έν φ' έλαφρός βήξ συνέστελλε τά ώχρά χείλη της.

— Ιδού, προσέθηκε, φυλάξτε τήν άνθοδέσμην αυτήν δια να μ' ένθυμήςθε...

Ανήλθε και ενεκλείσθη έν τη άμαξη της, και ο καλλιτέχνης άκίνητος, παρηκολούθει δια του βλέμματος τήν εξαφανιζομένην άμαξαν.

Έν φ' ο Στέφανος ήκουε τον κρότον των τροχών επί του λιθοστρώτου, ο ήλιος είχε δύση και το λυκόφως συνεκάλυπτε τους περίξ λόφους: ή νύξ επήρχετο ταχέως και κατέστρεφε βαναύσως τήν μαγειάν των περίξ.

Ο παγερός άνεμος ο πνίων έν Νικαία μετά τήν δύσιν του ήλιου έμένετο δια των σκοτεινών όδών εξαλείφων και αυτάς τάς τελευταίας του καλλιτέχγου έλπίδας.

Κατήλθε σύννος πρός τήν πόλιν, άφ' ου εκρυφεν έντός του στήθους του τήν δέσμην των μαραμμένων ίων, ών το μικρόν άρωμα έφαινετο το σύμβολον του παρωχημένου έρωτος, όν δέν ήδυνήθη έν τη νεότητί του ν' άπολαύση και όστις επί στιγμήν διεθέρμαινε το γήρας του.

(Κατά το γαλλικόν)

N. Θ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Γ. ΔΑΜΠΑΚΗΝ
ΘΕΟΛΟΓΟΝ

EN TH ΠΗΡΕΩΙΑ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΔΑΦΝΙΟΥ

Έν τη όσημέραι επαυξανόμενη φιλολογική κινήσει διακρίνεται τα μάλιστα το ύπό τον άνωτέρω τίτλον έξοχον και πολυσπούδαστον έργον πρό τινος εκδοθέν και αξιον εύφύμου μνείας δια τε τήν σπουδαιότητα των ιστορικων αύτου πληροφοριών και τήν έμβριθειαν μεθ' ής ο πολυμαθής αύτου συγγραφεύς πραγματεύεται τά περι του ιερού τούτου και τα μάλιστα πολυτίμου κειμηλίου της Χριστιανικής τέχνης και ύπερ από τοσοούτων αιώνων άποσπῃ τον θαυμασμόν των αδιαλείπτως έπισκεπτομένων αύτο.

Τό έν λόγφ σύγγραμμα ύπερ μετά άξιεπαίνου ζήλου και μετ' άκραφνοϋς στοργής έφιλοπόνησεν ο έγκριτος θεολόγος κ. Γ. Δαμπάκης έξ 144 σελίδων συγκείμενον διήρηται εις τα έξης κεφάλαια:

Αφιέρωσις. Αξία των έρευνών της Χριστιανικής αρχαιολογίας. Φιλολογία. Τοπογραφία. Η όνομασία Δαφνί. Ιστορία. Αρχιτεκτονική του ναού. Φραγκικαί προσθήκαι. Ψηφροθετήματα του ναού. Έν τέλει δε του έργου προστίθεται καλλιτεχνικωτάτη εικών της αρχιτεκτονικής κατόψεως του ναού.

Χάριν των αναγνωστών του Απολλωνος εύχαρίστως μεταφέρομεν έν ταίς στήλαις αύτου κεφάλαιά τινα ίνα καταδειξώμεν έναργέστερον τήν μεγίστην άξίαν και σπουδαιότητα του έν λόγφ συγγράμματος άπαραιτήτου έφοδιου

παντός έραστοῦ καὶ φίλου τῆς ἀρχαιολογικῆς Χριστιανικῆς τέχνης.

Τοπογραφία

Ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου Κερκαμεικοῦ, τὴν νῦν Ἁγίαν Τριάδα καλουμένην ἀναχωροῦντες, καὶ κατ' εὐθεταν διὰ μέσου τοῦ βαθυσκίου καὶ καλλικάρπου τῶν Ἀθηνῶν ἐλαιῶνος βαδίζοντες, μικρὸν μετὰ τὸ ἕκτον στάδιον ἀφικνούμεθα ἐπὶ τῆς στενῆς, καταφύτου καὶ ὠραίας κατὰ τὸ Ποικίλον ὄρος διόδου, ἔνθα, εἰς ὕψος 100 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐπὶ ἐδάφους συνισταμένου ἐξ ὀριζοντίου συμφύμακτος διαφόρων κροκαλοπαγῶν πετρωμάτων καὶ ἐνμέσῳ εὐωδιστάτου καὶ ὠραιοτάτου πευκῶνος, ὑψοῦται ἡ ἀρχαία Μονὴ τοῦ Δαφνίου, ἥτις ὡς μάρτυς τῶν δεινῶν αὐτῆς παθημάτων μάλλον ἢ ὡς λαμπρὸν χριστιανικὸν οἰκοδόμημα μέχρις ἡμῶν διεσώθη.

Ἡ Ὄνομασία Δαφνί.

Ἡ Μονὴ αὕτη καλεῖται **Μονὴ τοῦ Δαφνίου**, ἡ ἀπλῶς **Δαφνί** ἀπὸ τῆς μονῆς δὲ ταύτης καὶ ἡ περὶ τὴν Μονὴν περιοχὴ καὶ τοποθεσία καλεῖται ὠσαύτως περιοχὴ τοῦ **Δαφνίου**.

Δαφναλὸς ἢ Δαφνηφόρος Ἀπόλλων

Οἱ πλείστοι παραδέχονται, ὅτι ἡ ὀνομασία τῆς Μονῆς ταύτης προέρχεται ἐκ τοῦ ἐκεῖσε τὸ πάλαι τιμωμένου **Δαφναίου** ἢ **Δαφνηφόρου Ἀπόλλωνος**, οὗ ἱερὸν ἦν ἡ **Δαφνὴ** οὕτως ὁ Σουρμελῆς λέγει: «**Δαφνίον** ἐκ τοῦ **Δαφνίου Ἀπόλλωνος**»¹ καὶ ὁ **Ραγκαβῆς** τὸ αὐτὸ φρονεῖ ὅτι «ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος κεῖται τὸ μοναστήριον τοῦ Δαφνίου ἐκ τοῦ ποτὲ Ἰσως αὐτόθι ἄλλους τῶν **Δαφνῶν**»² φρονεῖ δὲ ὅτι ὁ ναὸς οὗτος πιθανῶς ἦν Ἀπόλλωνος **Δαφνηφόρου**³.

Καὶ ὁ **Buchon** ἤδη, «ce nom seul» λέγει, «reveille le souvenir d' un lieu consacré à Apollon»⁴.

Ὁ **Spon** καὶ ὁ **Wheler** τὴν μονὴν ταύτην τῇ 15 Φεβρουαρίου τοῦ 1676 ἐπισκεφθέντες, ἀναφέρουσιν ἡμῖν περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Μονῆς ὅτι «On l'appelle Dafni, qui signifie un Laurier à cause de l'abondance des Lauriers-roses sont vers la marine et que les Grecs appellent Picro Dafni»⁵.

Καὶ ὁ **Buchon** δὲ, ὁ τῷ 1843 τὴν Μονὴν ταύτην ἐπισκεφθεὶς, ὠσαύτως ἀναφέρει ἡμῖν, ὅτι ὁ πρὸς τ' ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ χειμαρρὸς ἦν ἤδη πλήρης τοιοῦτων δαφνῶν. «Le lit», λέγει, «du torrent desséché, qui est creusé à gau-

che de la route, est encore parsemé de Lauriers-roses»¹ διὰ τοῦτο δ' Ἰσως καὶ ὁ **Depping** καλεῖ αὐτὴν Μονὴν **Δαφνίου** ἢ τῶν **Δαφνῶν** «**Convent de Daphné ou des Lauriers**»².

ὑπὸ νεωτέρων δὲ τινὰ εἰκόνα τῆς Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου, ἐν τῷ ναῷ ὑπάρχουσαν, ἀναγινώσκωμεν ἐπὶ τὸ Ἑλληνικώτερον τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς οὕτως: «**Ἐξέκω τῆς Μονῆς Δαφνῶνος**».

Σήμερον ὁμοῦ οὐδαμοῦ ἐν τῇ Μονῇ ἢ περὶ τὴν Μονὴν διεσώθη τὸ φυτὸν τοῦτο τῆς **Δάφνης**.

Χρόνος οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς Δαφνίου

Ὁ Ναὸς τῆς Μονῆς Δαφνίου ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν τῶν χριστιανικῶν οἰκοδομημάτων περιόδον, ἥτοι εἰς τὰ αὐτοτελεῖ καὶ πρωτότυπα προϊόντα τῆς Ἑλληνικῆς Χριστιανικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, περὶ ὧν ἤδη ἐκτενῶς ἐν τοῖς ἀνωτέρω διελάθωμεν.

Καὶ πότε μὲν ἀκριβῶς ὁ ἱερὸς οὗτος Ναὸς ἰδρῦθη, ἐλλείψει ἱστορικῆς πληροφορίας ἀγνοοῦμεν, ἐκ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὁμοῦ αὐτοῦ διαθέσεως, τοῦ ἐφ' ὅλου τοῦ κυρίου Ναοῦ δεσπόζοντος θόλου, καὶ ἄλλων τοῦ Ναοῦ γνωρισμάτων κρίνοντες, συμπεραίνωμεν ὅτι ὁ Ναὸς οὗτος ἐστὶν ἔργον τοῦ **Γ'** περιόπου αἰῶνος, οὐδῶλως δὲ τοῦ **Π'** αἰῶνος, ὡς τινες νομίζουσι, καθόσον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ **Σταυροφόροι** ἤδη κατέσχον τὴν Μονὴν ταύτην, καὶ ἐπήνεγκον ἐν αὐτῇ τὰς ἐαυτῶν βαρβάρους προσθήκας, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἔσοδα θεάτρων.

Εἰς τὰ ἐπόμενα ποσὰ ἀνῆλθον τὰ ἀνεκκαθάριστα (brutes) ἔσοδα τῶν κυριωτέρων Παρισίων θεάτρων κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1890

Opera (2200 places)	2869161 Fr.
Théâtre-Français (1400 pl.)	1899459 »
Opera-Comique (1600 pl.)	1416329 »
Odéon (1467 pl.)	559911 »
Waudeville (1200 pl.)	983819 »
Châtelet (3600 pl.)	651175 »
Variétés (1250 pl.)	1161851 »
Porte-Saint-Martin (1500 pl.)	1482305 »

1) La Grèce contin. σ. 173.

2) La Grèce τόμ. I, σ. 131.

1) Ἀττ. σ. 449. Chateaubr. Itin. τόμ. Α', σελ. 166.

2) Ἑλλ. τόμ. Α', σ. 220 πρὸς Mithhof. Heft II. σ. 47. Depping. La Grèce τόμ. I, σ. 131.

3) Χρηστομάθεια Ραγκαβῆ τόμ. Β', 1351, σ. 13, σημ. 244.

4) La Grèce cont. σ. 173. Bars. Geogr. τόμ. Α', σ. 326.

5) Spon τόμ. II, σ. 276 πρὸς καὶ Wheler τόμ. II, σ. 512.

Νομίσματα Ῥωσικά.

Ἡ κοπὴ τῶν Ῥωσικῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων συνεποσώθη κατὰ τὸ 1890 ὡς ἐξῆς

Χρυσά	Κομμάτια	Ἄξια
		roubl. Cop.
Imperiales (10 roubles)	15006	150060 00
Demi imperiales (5 rbl.)	5600006	28000030 00
Ἀργυρᾶ		
Νομισμ. 1 rouble	90256	90256 00
» 50 copecs	2006	1003 00
» 25 »	2006	501 50
» 20 »	3500006	700001 20
» 15 »	3500006	525000 90
» 10 »	3750006	375000 60
» 5 »	8000006	400000 30

Χρυσός - Ἀργυρός.

Ἀνεφέρωμεν ἀνωτέρω τὸ ποσὸν τῶν κοπέντων Ῥωσικῶν νομισμάτων ἕξιον νὰ παρατεθῶσι καὶ οἱ ἐπόμενοι ἐπίσημοι στατιστικοὶ πίνακες τοῦ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ ἐξορυχθέντος χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν.

Χρυσός.			
ἔτη	βάρος εἰς rouds	ἔτη	βάρος εἰς rouds
1879	2631	1884	2178
1880	2642	1885	2016
1881	2244	1886	2040
1882	2207	1887	2128
1883	2181	1888	2147

Σημειώτεον ὅτι τὸ roud = 16 kilgr. 38 πλέον τοῦ ἡμίσεως τοῦ ποσοῦ τοῦτου προσφέρει ἡ ἀνατολικὴ Σιβηρία. Ἡ δὲ Ῥωσσία κατέχει τὴν τρίτην θέσιν μεταξὺ τῶν χρυσοφόρων χωρῶν τοῦ κόσμου· διότι κατὰ τὸ 1888 παρήγαγον αἱ Ἠνωμέναι πολιτεῖαι 31 p 0/0, ἡ Αὐστραλία 25 p 0/0 καὶ ἡ Ῥωσσία 22 p 0/0.

Ἀργυρός			
ἔτη	rouds	ἔτη	rouds
1879	697	1884	590
1880	617	1885	687
1881	576	1886	810
1882	489	1887	939
1883	450	1888	924

Ἡ παραγωγὴ ἀργύρου κατὰ τὸ 1888 ἀνήλθε καθ' ὅλην τὴν γῆν· ἐν Ἠνωμέναις πολιτείαις εἰς 50 p 0/0 ἐν Μεξικῷ εἰς 25 p 0/0, ἐν Ν. Ἀμερικῇ εἰς 17 p 0/0, ἐν Γερμανίᾳ εἰς 11 p 0/0 καὶ ἐν Ῥωσίᾳ εἰς 0, 4 p 0/0.

Ἡ τιμὴ τῶν ἵππων.

Τῇ 30 Ἰανουαρίου 1891 ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐπωλήθησαν 122 ἵπποι ἐκλεκτοὶ ἀνατραφέντες ἐν τοῖς ἵπποφορβαίσι τοῦ γερου-

σιαστοῦ τῆς **Washington** καὶ **Stanford**, οἵτινες ἔδωσαν εἰσπράξεις 640 000 fr. Μέση ἀξία αὐτῶν ὑπελογίσθη 5300 Fr ἀλλ' ἐπωλήθησαν ἀκριβώτερον οἱ ἀπὸ τοῦ διαστήματος ἵππου **Electioneer** καταγόμενοι. Εἴκοσιν ἵπποι ἐκ τούτου πωληθέντες μέχρι τοῦδε ἔδωσαν 250 000 fr, εἰς δὲ αὐτῶν 37 000.

Πανεπιστήμια.

Ὁ διοικητὴς τοῦ Εὐέλπιδος ἀκρωτηρίου καὶ **Cecil Rhodes** ἐδήλωσε προσφάτως ὅτι ἔλαβε μεγάλα ποσὰ πρὸς ἴδρυσιν πανεπιστημίου αὐτόθι. Ἀφ' ἐτέρου ἐν **Μασσαλίᾳ** προσπαθοῦσι καὶ πιθανώτατα θὰ καταρθώσωσι νὰ συστηθῇ καὶ αὐτόθι σχολὴ ἱατρικῆ συντηρηθησομένη ἐξ ὁδοῦ αὐτῆς τῆς πόλεως.

Πώλησις εἰκόνων.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐπωλήθη ἐν Λονδίῳ ἡ συλλογὴ τῶν εἰκόνων τοῦ ἀποθανόντος **Bolekw**. Εἰσπράχθησαν 1,734,000 fr. Αἱ πρῶται τιμαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὰς εἰκόνας: «**Le peintre d'enseigne**» τοῦ **Meissonier** 170000 fr. καὶ «**Allantau marché**», τοῦ **Troyon** 125000 fr.

ΜΩΣΑΙΚΟΝ

Πολλοὶ γνωρίζουν νὰ ἀναβῶσι, πολὺ δὲ ὀλίγοι γνωρίζουσι νὰ καταβῶσι.

A. Vessiot.

Πρέπει πάντοτε νὰ ἐγκαταλείπεται εἰς τὸν ἀναγνώστην μέρος τῆς συνεργασίας τοῦ βιβλίου, ὅπερ γράφεται δι' αὐτόν.

E. Lavisse.

Αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις ἑμοιάζουσι πρὸς τοὺς παλαιούς ὁδόντας κλονοῦνται ἀλλὰ δὲν πίπτουσι.

Mme Ackermann.

Ἡ ματαιότης εἶναι τὸ ὀξυρροπώτερον τῶν παθῶν μας, καὶ αὐτοῦ ἐστὶ τοῦ ἔρωτος.

V. Cherbuliez.

Οὐδὲν ἐπιπονώτερον τοῦ πράττειν τὰ εὐχερῆ.

Sainte-Beuve.

ΤΗ ΠΟΛΥΚΛΑΥΣΤΩ ΚΟΡΗ, ΜΑΡΙΚΑ Ι. ΛΥΜΠΡΙΤΟΥ

(ΙΕΡΟΝ)

Γιατί τὴν ἀστερόφανη πατρίδα σου ν' ἀφήσης πρὸ ἀγγέλου παράστεκες ε' τοῦ Πλαστουργου τοῦ θρόνου, κα' ἤρθεσ σε' μᾶς γὰρ μιὰ στιγμή τὴ λάμπη σου νὰ χύσης καὶ νὰ μᾶς εἴψης ὑστερα 'ς τῆς ἐρημίας τὸν πόνο.

Παράδεισο τὸν κόσμον αὐτὸ λογιάζαν οἱ γονεῖοί σου
γελοῦσανε στὸ γέλιο σου, καὶ φέγγαν 'ς τὴ ματιά σου
ζωὴ ἐλπίδα καὶ χαρὰ τοὺς ἔδιν' ἢ πνοὴ σου
καὶ ζοῦσαν στὸν καρδιόχτυπο ποῦ ἀνάδινε ἡ καρδιά σου

Οἱ ἄγγελοι σὰν εἶδανε πῶς λείπει ἡ χαρὰ τους,
τὸ ζηλιμένο ταῖρι τους, τὰ μυρωμένα νειότα,
ἄλλοι μὲ μιᾶς μαζεύονται, σὲ βάζουν 'ς τὰ φτερά τους,
κι' ἀπ' τῶν γονεῶν σου τὰ φιλιὰ, σὲ πᾶν 'καὶ' πούσανε πρώτα

Καὶ τώρα . . . ἔρμιοι, μοναχοί, 'ς' ἀγιάτρευτη ὀρφάνια
χωρὶς καμμιὰ παρηγοριὰ κ' ἐλπίδα ν' ἀπαντήσουν . . .
ἀντὶ νὰ καμαρώνουνε τοῦ γάμου σου στεφάνια
μὲ δάκρυα τὸ μνημῆμά σου παντοτεινὰ θὰ βρέχουν.

'Απὸ τοῦ Βράχου τῆς Φρεαττύου

'Απριλίῳ 1891.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ Α

'Ανοιξε τάφε, ἀνοιξε τὰ παγερά σου στήθη
Ποῦ ἔθρεψαν τὰ δάκρυα ἢ λύπη καὶ τὰ πάθη
Νὰ ἴδω, ὁ πατέρας μου σιμά σου μετεβλήθη
'Αφ' ὅτου τὸν ἐνέκλεισαν 'ς' τὰ σκοτεινὰ σου βάθη;
'Ανοιξε τάφε νὰ ἴδω κατόρθωσες ὁ χρόνος
Νὰ καταστρέψῃ τοῦ Θεοῦ τὸ πλάσμα ὁ δολοφόνος;

Δὲν τὸ πιστεύω πῶς μπορεῖ ποτὲ νὰ μεταβάλλῃ
'Ο χρόνος τοῦ πατέρα μου τὴν ὄψιν τὴν ἁγίαν
Καὶ ἡ μορφή του σκέλεθρον ἐμπρός μου νὰ προβάλλῃ
Χωρὶς ψυχὴν καὶ κίνησιν, χωρὶς ζωὴν καμμιάν
Δὲν τὸ πιστεύω πῶς μπορεῖ ὁ πλάστης νὰ ἀφήσῃ
Τὸ πλάσμα του εἰς κόκαλα ψυχρὰ νὰ κατιντήσῃ.

Καὶ ὅμως φεῦ! εἶναι σκληρόν, ἀλλ' ὅμως δὲν εἶν' φέμμα
Πῶς ἡ μορφή του ἢ γλυκεῖα καὶ τὸ χαμόγελό του
'Όλα μὲ μιὰ ἐσθύσθησαν καὶ τὸ γλυκύ του βλέμμα
Μένει κλειστό ἀκίνητο 'ς τὸ κρῦν βλέφαρό του.
Εἶναι σκληρόν, σκληρότατον ἀλλ' ἀληθὲς συγχρόνως
'Ότι τὸ πᾶν μετέβαλλεν εἰς κόκαλα ὁ χρόνος!

Φεῦ! 'Αλλὰ τότε διατί ὁ ἄνθρωπος πλανᾶται
Σ' τὸν κόσμον τοῦτον τῆς ζωῆς ὡς ἄθυρμα γελοῖον;
'Αφοῦ ταχύς νεκρωθῆ πρὸς τί λοιπὸν γεννᾶται;
'Ινα μετρᾷ μὲ στεναγμοὺς καὶ βάσανα τὸν βίον;
'Αλλ' ἂν αὐτὸ παραδεχθῶ τὸν πλάστην μου ὑβρίζω
Καὶ ἄδικον τὸν δίκαιον δημιουργὸν νομίζω.

Συγχώρησόν με πλάστα μου, ἡ θλίψις καὶ ὁ πόνος
Μὲ παραφέρουν ἄκοντα εἰς σκέψεις ἀπαισίας
Καὶ μόνος τῆς ὀδύνης μου παρήγορος ὁ χρόνος
Μ' ἐπαναφέρει 'ς' τὴν ὁδὸν εὐθὺς τῆς ἀληθείας
Καὶ ἀπορρίπτων ἀπ' ἐμοῦ τὸ βῆμα τοῦ δυσπίστου
Κράζω: ἀνεξερεύνητοι αἱ σκέψεις τοῦ ὑψίστου.

Β'

'Αφ' ὅτου ὁ πατέρας μου εἰς πτώμα μετεβλήθη
Μαζύ του πτώμα ἔγεινα! καὶ ζῶ τὸν βίον κλαίων
Κτυπᾷ νεκρὰ ἢ τάλαινα καρδιά μου 'ς' τὰ στήθη
Καὶ φαίνομαι ὡς ναυαγὸς ἐν τῇ θαλάσῃ πλέων
'Επὶ τοῦ πλοίου τῆς ζωῆς μὲ βοηθῶν κανένα
Ζητῶν νὰ φθάσω ἀπελπίς εἰς ἤρεμον λιμένα!

'Αχ! ἐνωρίς ἀπηύδησα παλαίων πρὸς τὸν βίον
Εἰς θάλασσαν ἀπέραντον καὶ σκοτεινὴν συγχρόνως
Ζητῶν νὰ φθάσω τὴν ἄκτῆν με τὸ σαθρόν μου πλοῖον
'Όπερ μοιραίως διοικοῦν ἡ θλίψις καὶ ὁ πόνος,
'Αχ! ἐνωρίς ἀπηύδησα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ βίου
Τὴν πλήρη πόνου, θλίψεως, δακρύων, μαρτυρίου!

Φεῦ! νέος χθὲς, ἐγγήρασα τὴν σήμερον ταχέως
Καὶ τὰ χρυσᾶ μου ὄνειρα κατέφαγεν ἡ λύπη
Μὲ φέρει πρὸς τὸν θάνατον ὁ πόνος μου βραδέως
Καὶ ἡ χρυσὴ νεότης μου κί' αὐτὴ μ' ἐγκαταλείπει
Καὶ ἀνακράζω ἀπελπίς: Πρὸς τί λοιπὸν ἐπλάσθη
'Αφοῦ χαρὰν πρὶν αἰσθανθῶ οἰκτρῶς κατεδικάσθη;

'Η λύπη καὶ τὰ δάκρυα, ἡ θλίψις καὶ ὁ πόνος
Μὲ φέρουσιν ἀπέλπιδα εἰς σκέψιν ἀπαισίαν
'Αν εἶνε προτιμότερον νὰ πέσω αὐτοκτόνος
'Η ὡς φορτίον τὴν ζωὴν νὰ φέρω τὴν ἀθλίαν
Καὶ θεωρῶ καλλίτερον νεκρὸς νὰ ἴσυχάζω
'Η ζῶν καὶ ἄλλας τῆς ζωῆς χαρὰς νὰ δοκιμάσω!

Συγγνώμην πλάστα!. . . Προτιμῶ ἀπέριως νὰ παλαιῶ
Εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς μὲ δύναιμι μεγάλην
Παρὰ αὐτόχειρ, ρίψασπις καὶ ἀκλαυστος νὰ πέσω
'Υπόδικος πρὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἄλλην,
Α! ὄχι βίον προτιμῶ ἀβίωτον νὰ ζήσω
'Η τρέμων ὡς ὁ ἔνοχος τὸν πλάστην ν' ἀντικρύσω

Γ'

'Η λύρα μὲ παρέσυρε! . . . Τὴν ρίπτω ἤδη πέραν
Εἶναι καιρὸς εἰς τοῦ πατρὸς τὸ βῆμα νὰ βαδίσω.
'Εκεῖ δὲ ὀδυρόμενος καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν
'Ισως τὸν μαῦρον θάνατον ὁ τάλας συγκινήσω
'Η τὸν Θεὸν τοῦλάχιστον! καὶ μὲ ἀφήσουν πάλιν
Νὰ σφίγῃ τὸν πατέρα μου εἰς τὴν θερμὴν ἀγκάλην.

Πλὴν φεῦ! ὁ μαῦρος θάνατος ἐπίτηδες κατέβη
Καὶ ἄφησε τὸν θρόνον του εἰς σκοτεινὰ ἐρέβη
Καὶ ὁ θεὸς δὲ δύναται κραυγὴ νὰ συγκινήσῃ
Εἰς ὕψη ἀστρογειτόνα τὸν θρόνον ἔχει στήσει
Καὶ μένουσιν ἀνάλητοι ἀμφοτέροι ἐξίσου
'Ό εἰς 'ς' τὰ βῆμα τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἄλλος 'ς' τῆς ἀβύσσου!

ΝΙΚΟΣ Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ